

Romaya

Nda'ya

¹ Nggi na Mbulus, mafad Yeeso Kərəsti, aah na nda nggi ka a tsawi təthlənda Yeeso, wuwura ka a pər labar Faara ni.

² Labardi na mbənggən ya ndən dəfna Faara miighən ka kətəm a mii annabi yighən, kəla nanən chichireethlee hai hu deeleewar labar Faara təpedənda.

³ Labardi na Mbənggən ya aten Wanggən ni, Chinəm Yeeso Kərəsti, ahu thlu farha turya Ndauda ni.

⁴ Kyad ndan a pəpal tə ndaarha Labardi na Mbənggən ya aten Wan Faara ni thliigha sə ahu mərə tə səsəmnda Səsəna tə Pedənda. Ndəghən ni na Yeeso Kərəsti na Chinəm.

⁵ A fadghən ni ndən wal nəm nggayirha tə aarha na a tsawi tə thləndəghən tənī aah fiya ba a fərkəkafek nda təghən na a fərang mamnggirha nda thləmnggən.

⁶ Tsuwar yandi kun fa ya, kun aah na nda a tsawun yi Yeeso Kərəsti.

⁷ A kun heu na a Roma, nggəmna Faara, aagha kun a tsawun nafiighən təpedənda. Ngwa tsauka nggayirha tə tsawud dədemnggirha yi Faara na yinəm china tə kəm Chinəm Yeeso Kərəsti a tsauka tə kun.

Hwanda Faara yi usarha

⁸ A katēradghēn niya 'wa usa Faara ahu Yeeso Kēṛesti ka kun heu, kēsēr na nda a thlāk labar fērkəkafekkid nun ko a yanggi ni hu kēshiirha.

⁹ Kēsēr Faara niya ənang taara tē hurna tətali ahu pēr Labarghēn na Mbənggēn yi Wanggēn, ndən shedagha nggi tē ndaarha ni naarha dāl kun in kētsar ahu hwanda Faara niya ənaarha,

¹⁰ kala sayi a nadi a hwan Faara. Niya hwan Faara tē ndaarha, ana nggəmənda hurghēn ni, a wal kwamana ni dī thləmad nun də.

¹¹ Kēsēr nəghēn a kukwashe fa a na kun ni a dānggi kun sē tē fərra səsəna na a fərang kaali nən kun.

¹² 'Ya na minna, nda nggi tē kun a fərang kaali nəm ndan hu fērkəkafek.

¹³ Shayina na minna sē a sənunsə, saara hangga nggi a ngwarha fa na a dī thləmad nun də, amma walwi kwamana wa. 'Ya tərna minna thləmad nun də ka dī haathla ahur nun kēla əna ni ahu fīngya mbuwa Yahudaya.

¹⁴ Na hakked fīya sē a tenna, fīya na a wupəri tē fīngya mbuwa a wupəri, fīngya na tē sēnda tē fīngya mbuwa tē sēnda, tēta ni a pərang labarghēn ni kanda heu.

¹⁵ Nəghēn a kukwashe fa na a pərang Labaara ni kun na Mbənggēn a kun na tē tsaurha a Roma.

¹⁶ Kēsēr shīdee wa pēr labar Faara ni wa, kēsēr səsəmənda Faara ni na a əna taara ka a hērghanggēn kowunni fərgħa kəkafek. 'Waghēn aten Yahudaya təkəm dəgha ten fīngya də mbuwa Yahudaya.

¹⁷ Kēsēr ahu Labar dā ni na Mbənggēn ya kyadna Faara nggayiddi, nəm wal nggayiddi 'yahu fērkəkafek, ka a katēradghēn ta mii ngwal-

adghən də. Kəla nanən chichireethlee hai ahu labar Faara tə ndaarha, “Niifa na tə nggayirha fa nun tsaurha tə fərkəkafek fa.”

Səb hur Faara aten dīmiyirha.

¹⁸ Kəsər kyad Faara səbrha hurghən hai a talara, aten yamid takkwa Faara, tə tar mbəlfēerha na fiya a ənaarha na nanda a kar kəkafek fa ka tar mbəlfed ndan.

¹⁹ Kəsər 'ya nəm mbang sənda aten Faara nəghən a pəpal a fad ndan, kəsər Faara ndən kyadangga ndən kanda a pəpal.

²⁰ Ka əna nanda kəshiirha ən ənad Faara mbuwa nəm naarha, kəla səsəməndəghən yi pakwandə, tə targhən, nad yirha ndən a pəpal, sənang dūn əngya hai əna nanda. Nanən kee mbə 'ya sə na fiya mbang ndaarha wa.

²¹ Ko nanən sənda Faara, mbangwa nda tərang shilee in tə ndaarha ndəghən ni Faara wa, nduwa usaghən nda wa, amma numad ndan tsaudə mere kee, hur ndan yi nuryirha kəm tsaudə wulghən.

²² Tamngganda ndaarha na nda ndəndəl ashe nurya ni kanda.

²³ Kyakhrang ngganda mamnggit Faara hai mbuwa mərə tə dāharha na kəla niifa na mərə, tə kəm dāhaya na kəla wudikkya, mabiya, tə fīngya na kakhrha tə hura kəla nda hulthne tə tusalya.

²⁴ Tsaunən kee malangga Faara kanda dənda mbeedə tə əna tar dīmiyirha tərna mindan. Nanən kee, na ndaa əna ən tsanda a pathlang ndan.

²⁵ Kyakhrang ngganda kəkafekkid Faara hu nggabaarha də. Na nda a tərang shilee əngya teena əna nanda ma Faara tafadghən, tsauka

ndəghən ni tsəkka a fal ghənda pakwandə. At-saukake.

²⁶ Nanən kee, ndəghən dani malang na Faara kanda dənda mbeedə tə suna əna tar ən shilee tə ən tsanda. Nishyi ndan kəm mbedeng ngganda hunarha hai nuneefa tə həshneefa tsauka məməl ka kya nanda əna kəshiirha, ahu hunarha hai tə shayi ndan nishya, kamngwa wa.

²⁷ Tsaunən sunan ndan kyadə hur ndan hai, tərgha həshya kəm malang ngganda hunarha hai tə nishya kamngga ka kya nanda əna kəshiirha. Nagha həshya a əna ən shilee tə ndan. Ahu əna 'ya kiya aang nda tsətsəlla alten ndan fa ba.

²⁸ Tsaunən numawa nda tə ndaarha kamdə a kəs sənda Faara nda ha na nanda təghən ha wa, malangga Faara kanda dənda mbeedə tə numad əngya kamngwa wa a ənaghən nda.

²⁹ Na nda lələgdə tə kala tur yanggi mbəlfēerha, tə dīmiyirha tə suna, tə tsan ndan, tə sərəkkihra, tə bəl farha, tə yanda, tə hukrha, tə kəs ndan hur tə kiki farha.

³⁰ Na nda səb thləma, na nda a kar Faara fa, tə 'yar farha, tə taala, na nda kada kwaman tar mbəlfēerha, tə yamid fərang mamnggirha fa nggətyindan.

³¹ Mbə hakkilo sə a fad ndan wa, mba nda tə kəkafek fa wa, mba nda nggəm ndan wa, tə kəm mba nda hadang ndan fa wa.

³² Səndasə tə ndaarha, ndagha ngyakhrha Faara, fīngya na a əna ənggini ya kamdə a mərə nda. Amma mbə ka a na nda a dərha mbeedə tə ənaghən kee wa, amma kənanng paama nda fīngya yina mu na a əna kanda.

2

Məməl ni ngwa kumad Faara

¹ Nanən kee, mbə 'yasə na mbang ndaarha wa, ko wunni sa, sa na a ngwang kumarha niifa sə pak. Kəsər a sayiddi na a ngwa kumarha aten niifa, na a ngwang kumarha fad wa ni sə. Kəsər sa tafadwa na a ngwa kumaddi na a əna tur ənggini kəm.

² Nanənya səndəm sə ngwa kumad Faara aten nafiya na a əna tur əngginiya məməl ni.

³ Sa na niifa mere. Sa na a ngwang kumarha fingya sə na a əna tur əngginiya. Amma sa tafadwa a ənarha kee. Tamngga ndaarha na hərəkrha ma ngwa kumad Faara wa?

⁴ Nduwa dəm na hang nda nggayid Faara, tə munyadghən, tə yamid huf hurghən nən a ənaarha atenwa wa? Ashe səngwa sə tə ndaarha nggayid Faara atenwa ndən nən a kyorha hu kwaman kwa pəma ba wa?

⁵ Amma ka kakrakkid tenwa tə kakrakkid hurwa, na a wumang səbrha hura altenwa fa hai a far səbrha hur Faara, a far ngwa kumad nggayid Faara nən a kyarha pəpal ba.

⁶ Na Faara a teng kowunni aten 'ya ənanən.*

⁷ A fingya na a nji teena tə əna nggayirha, kada mamnggirha nda tə manang alteena tə yamid mərə, kanda ni na Faara fərang yibrha kanda mbuwa ngwalarha.

⁸ Amma fingya na a nggəm alten ndan, kar nda fərkəkafek fa kəl takkwa mbəlfəerha na səbrha tə hufərha hura sə aten ndan.

* 2:6 2:6 Dzabura 62:12; Karapu 24:12

⁹ Na billarha tē səsəarha a kēla fīngya fa na a əna mbəlfēerha, nən a 'waarha tē Yahudaya ta ten fīngya dē mbuwa Yahudaya.

¹⁰ Amma fīngya na a əna nggayirha na Faara a fərang mamnggirha tē tsawud dədəmnggirha, nən a 'waarha tē Yahudaya a dēgha ten fīngya dē mbuwa Yahudaya.

¹¹ Kəsər Faara mbə wura hasə wa.

¹² Fīngya ənagha dīmiyirha səngwanda Deleewar Musa wa, na nda a ngwang kumarha kanda sē aten dīmiyirha əna nanda mbə tē ngyakhrha Musa wa. Amma fīngya ənagha dīmiyirha sənda Deleewar Musa, na nda a ngwang kumarha kanda sē tē 'ya ndaana Deleewar dī.

¹³ Mbə sək 'ya ndaana Deleewar ndəna tsang fiya tē nggayirha fa a mbed Faara wa, amma əna taara tē 'ya ndaana Deleewar.

¹⁴ Fīngya mbuwa Yahudaya mba nda tē Deleewar ngyakhrha Musa wa, kanda tafad ndan kyad ndan a pəpal 'ya kamngga a əna nda tē 'ya kamngwa a əna nda, ko nanən fərang ngwanda deleewar ngyahad Musa kanda wa.

¹⁵ Ən ənan ndan kyaddə ndaarha əndī ndaana Deleewar dī nəghən chichireethlee hai ahur ndan. A hu numad ndan a fara səmən nən ndang kanda ənawa nda ngga wa, a fara səmən kəm ndanggən kanda ənanda ngga.

¹⁶ Labar dani na Mbənggən ya niya pəra, na fara bayi na Faara, ahu Kərəsti Yeeso, a ngwang kumarha kowunni ahu 'ya na bəbee na ahur ndan.

Yahudaya tē tsahad Musa

17 Kun na a aah fad nun Yahudaya kun a mbərsaarha tə Ngyahad Faara, non a taala tə Faara.

18 Səndun 'ya na midghən, səndun 'ya na məməl kəsər tsahang nda kun ha aten ngyahaddi.

19 Sənnasə sani təkəs kəkəlad kwamaya ha, tə kəm sani kukwaryid fingya na hu wula,

20 tə tsətsəl nurya, tə tsahang nda wundakhnaya ha, kəsər ahu ngyahaddi ya na lələgda tə sənda tə kəm kəkəfek.

21 Sa na a tsahang niifa ha, mba a tsahang alten wa ha wa? Sa na a pər labar Faara tə ndaarha a ngaarna wa, amma sa mba a ngaara wa?

22 Sa na a ndang nda fiya a ənanda kulafayirha wa, mba a əna kulafayirha wa? Sa na a tsan dəharha, amma mba a ngaara hu kən dəharha wa?

23 Sa na a taala tə ngyakhrha, mba a səbang thləm Faara də tə hwasang nda 'ya ndaana ngyahaddi wa?

24 Kəla nanən chichireethlee hai hu dəleewar Faara, “Ka pusususuyid nun ni, na fingya mbuwa Yahudaya a səbang thləm Faara də.”

25 Thlee muwa nəghən ngga, a nanna a takkwa 'ya ndaana ngyakhrha. Amma a hwasang na 'ya ndaana ngyakhrha tsauna kəla thleewa muwa wa sam.

26 Ana fingya thlee wa muwa a əna taara tə 'ya ndaana Faara, mbəna Faara tsawang kanda kəla nafiya thleegha muwa wa?

27 Ai, Yi mbuwa tə Yahudarha thlee wa muwa kəsgha ngyakhrha Faara ha ngga nən a nggo kumarha sə sa na tə Yahudarha thleegha muwa na tə ngyakhrha Faara ha amma ənawa taara sə

wa.

²⁸ Mbə 'ya na a kəshi ndəna tsaworha tə Yahudarha wa, mbə thlee muwa yi pam farha nəm a naarha wa.

²⁹ Awo, ka tə Yahudarha ndəna niifa na tsawudghən məməl tə Faara. Thlee muwa yi kəkafek ndəna thlee muwa yi hura hu Səsəna, mbə tə əna taara tə 'ya na chichireethlee hai hu ngyakhrha wa. Niifa na kəla kiya nən kada faala a har Faara, mbə falla fiya wa.

3

Na Faara tə Kəkafek fa

¹ Nanən kee, mani chighəd tsaurha tə Yahudarha? Mani ngga hu thlee muwa?

² Ai nəghən sə kaan hu kwamangya hangga. Yi tal, Yahudaya ndən fərang nanda labar Faara kanda.

³ Amma ana fingya sə mbuwa tə fərkəkafek wu? Yamid fərkəkafekkid ndan tsaudə mbə Faara naarha tə kəkafek fa kəsər ka fingya nafiya mbuwa tə kəkafek fa wa?

⁴ Sam mbə kee wa, Faara nəghən tə kəkafek fa, ko nanən kowunni nən nggabaarha. Kəla nanən chichireethlee hai, “A səngga fiya sə na kəkafek sə a fadwa, a kalna sə, tə kəm na a thlang fadwa sə hu ngwa kumarha.”

⁵ Amma ana yamid nggayid nəm ndən na a kyad nggayid Faara a pəpal, ma nəm ndaarha? Nəm a ndaarha na yamid nggayirha sə a fad Faara ka kyad nən səbrha hurghən aten nəm wa? Niyi a kala sə kəla na niifa ndikrha fa.

⁶ Ko ngguchit! A nadə kee, kəkən na Faara tsaurha tə ngwang kumarha kəshiirha?

⁷ Na niifa ngaala tə ndaarha, “A tsau nggabab na nən kyad kəkafekkid Faara a pəpal chik mam-nggit ghənən, Kama nda na nda nggər ngwe kumarha sə tə ndaarha tə dimirha ni nggi?”

⁸ Kama mbuwa nəm ndaarha, “Taama əna mbəlfēerha nəm tənə əngya na ngga kyarha bə ahurghən?” Kəla na fingya thlək əngya yi səb thləma na nda a ndaarha, məməl ni a ngwang kumarha nda kanda sə.

Mbə niifa sə na tə nggayirha fa wa

⁹ Yo, ma nəm ndaarha mbiya? Kəm na Yahudaya kal dəm fingya fiya wa? A yanggi! Ko ngguchit! ‘Wa dəm teena thlək dəm ndən tə ndaarha, Yahudaya tə fingya mbuwa Yahudaya heu na tə aibe fa, tə kəm kanda heu na nda a kamu səsəmnda dimiyirha.

¹⁰ Kəla nanən chichireethlee hai ahu Deleewar Faara tə ndaarha, “Mbə niifa sə na tə nggayirha fa wa, ko tətəl.

¹¹ Mbə niifa sə na a sənang hai wa, mbə niifa sə kəm na a kədə Faara wa.

¹² Kanda heu kang nda kəsəra Faara, kanda heu tsau nda nafiya kee mere. Mbə ka niifa sə wa ko tətəl.

¹³ Ka urad ndan nəghən kəla kwat mərəra tsahai, tsau sheneu ndan yi hukrha. Labar ndan nəghən kəla yarhafəd hulthne.

¹⁴ Yakh nda ‘yar farha, tə ndikrha i’ikh.

¹⁵ Yakh nda bəl farha ka ka,

¹⁶ Kala mbərha ndənə nda sadə kəl səbrha hura tə səb əngya.

17 Səngwa nda kwaman dɛdɛmnggirha wa.

18 Mba nda tərəm Faara wa sam.”

19 Nanənya səndəm sə tə ndaarha kala 'ya ndaana ngyakhrha, nəghən aten fɪngya na a kamu ngyakhrha, ənana ndan kee ka amawana fiya kala sə, tə kəm bənggən kəshiirha bə heu a kamu ngwa kumad Faara bə.

20 Tsaunən kee, mbə niifa sə na tsaurha kula dɪmiyirha a yid Faara ka nanən a əna 'ya ndaana ngyakhrha wa, 'ya na ngyakhrha a ənaarha a sənəmsə tə ndaarha ənadəm dɪmiyirha.

Nggayirha hu fərkəkafek

21 Amma nanənya, a malang dəm ngyakhrha səndəm nggayid Faara, ngyakhrha tə annabiya fər nda shedawa atənggən,

22 Nggayid di ki Faara ya, nəm walghən hu fərkəkafek a Yeeso Kərəsti tə fɪngya heu fərgha kəkafek, mbə kyad dɛdamənggirha sə pathlang nda Yahudaya tə nafiya mbuwa Yahudaya wa.

23 Kəsər fiya heu ənanda dɪmiyirha, kədinda ma kutəryid Faara.

24 Amma fərfa nggayid Faara a fiya ka ni, kowunni waldə tsaurha kula dɪmiyirha a mbed Faara hu pəla ənana Kərəsti Yeeso.

25 Fər Faara Yeeso a tsauka sataka hu tər hakked dɪmiyid nəm, kəsər hu irra far satakh kən də na nda a chahang dɪmiyid ndan fiya də hu fərkəkafekkid ndan. Ənana Faara kee ka a kyad nggayid ghənən, ka a lədanggən kərəssəghən na a malanggən dɪmiyiddi 'wana nda ənaarha kaar.

26 Ənanən kee ka a kyad nggayidghən nən hu kəshiid weeriya, a kyad ndaarha nən nəghən

tə nggayirha fa təkəm hərhanggən fingya yini fərgha kəkafek tə Yeeso.

²⁷ Ma nəm a taala atenggən? Mbə 'ya sə wa. Kama ni nanəm a taala? Ka kwaman laf ngyakhrha Musa wa? Awo, kəl tə fərkəkafek.

²⁸ Kəsər fər dəm kəkafek tə ndaarha hu fərkəkafek ni ndəna niifa tsaurha kula dimiyirha fa a mbed Faara, mbə tə takkwa ngyakhrha wa.

²⁹ Ndo Faara yi Yahudaya ni katen ndan kee wa? Mbə Faarani yi fingya kəm mbuwa Yahudaya wa? Ha'i yi ndan Faara ni kəm,

³⁰ Tsaunən na Faara tal kee. Nən a tsawang nafiya kəm thleewa muwa tsawa nda chahal a fadghən hu fərkəkafek.

³¹ Tsaunən kee, kar nəm ngyakhrha fa tə fərkəkafek wa? Mbu ənaarha hai kee wa, amma nəm a kəs ngyahadda ha.

4

Fərkəkafekkid Ibrahim

¹ Yo, manəm ndaarha aten, ndəghən na Chichid nəm hu thlu farha? Ma wal nən sə atenggən?

² Ana kəkafek ni Ibrahim waldə hərəkrha hu əna taara, na 'yasə wal nən na a əna taala nən sə, amma mbə a mbed Faara wa.

³ Ma ndaana deleewar Faara? “Fər Ibrahim kəkafek a Faara, kəsər ka kee nəghən tə nggayirha fa a mbed Faara” *

⁴ Nanənya a əna niifa taara, wudəbəla na nda a teng nda mbə fəra ni wa, amma yi kəna targhən ni.

* **4:3 4:3** Katərarha 15:6

⁵ Amma na nafiya a naarha tɔ nggayirha fa, mbɛ ka taryinda wa, amma kɛsɛr ka fɛrkɛkafekkid ndan tɔ Faara na chahang dimiyid ndan fiya dɛ.

⁶ Kɛla ndaana Ndauda parkayid di fɛrang nanda niifa ndangna Faara nɛghɛn tɔ nggayirha fa, mbɛ ka taara ɛnanɛn wa.

⁷ Fa parkaya ni nafini chahang nanda dimiyid ndan kanda dɛ, tɛkɛm tsɛbang nanda dimiyid ndan.

⁸ Tsau parka aten niifa mbuwana Chinɛm tam dɛl dimiyidghɛn in.”

⁹ Nanɛnya, na parkaddi ya aten nafiya thleegha muwa kee nuwa? Nduwa heu tɔ fɛngyayini thleewa muwa wa? Kɛla nɛm a ndaarha ahu laɓar Faara na chichireethlee hai, “Thlɛ Faara Ibrahim fa kɛsɛr ka fɛrkɛkafekkidghɛn.”

¹⁰ Aten mani ndang nanda kee? Ndag nanda kee akwasamaddi thleng nanda muwa wa, nduwa kapa na nda thleng muwa wa? Mbɛ a kwasamaddi thleng nanda muwa wa, amma kapa na nda thleng muwa.

¹¹ Thlee mudɛ ɛnanɛn ɛnsakhrha ni, tsauka nggayidghɛn ndɛghɛn kula thlee muwa. Nanɛn kee, tsaudɛ china yi sɛsɛna a fɛngya heu fɛrgɛha kɛkafek ko thlee wanda muwa wa, na nda a tsaurha tɔ nggayirha fa kɛsɛr ka fɛrkɛkafekkid ndan.

¹² Tɔ Ibrahim kɛm chin fa thlee muya ni, mbɛ fa thlee muya kee wa, amma fɛngya takkwagha tur fɛrkɛkafekkidghɛn kapa nɛn thlee muwa.

Dɛfmi Faara nɛm walghɛn hu fɛrkɛkafek

¹³ Mbɛ hu ngyakhrha dɛfna Faara miighɛn nɛn a fɛrang langad kɛshiirha Ibrahim tɔ wanggighɛn

wa, amma kəsər ka nggayirha kyagha ba hu fərkəkafek.

¹⁴ Andam dəfmi Faara nəghən aten nafiya na a takkwa ngyakhrha, kam fərkəkafek mbə hu 'ya wa na dəfmidī kəm a tsaurha mere.

¹⁵ Kəsər ngyakhrha nən bəng səbrha hura ba, amma a mbərha mbuwana ngyakhrha sə mbə aibe naarha sə wa.

¹⁶ Tsaunən kee, dəfmee mbərsaghən aten fərkəkafek. Tsaudə hu nggayirha ni fərang nanda chichiya Ibrahim heu, mbə a fingya na a takkwa ngyakhrha wa amma a fingya na tə fərkəkafek tur yi Ibrahim. Ndəghənni tsauka yinəm chiina heu.

¹⁷ Kəla nanən chichireethlee hai, “Tsawo di chin chehweeya hangga,” Ndəghənni na yinəm chiina a a mbed Faara fər nəm kəkafek təghən, Faara na fər yibrha a mərya, na aah əngya ba mbuwa sə na nda sə.

¹⁸ Fər Ibrahim kəkafek aten shiteena, ko nanən mbə 'yasə kamngga na a shiteena nən wa, na a tsauka chin chehweeya hangga, kəla ndaana dəleewar Faara, “Na chichiya wa a tsaurha hangga kəla wufəlngaarya.”

¹⁹ A hu sayiddi səl hurad Ibrahim haru, amma mbid wa fərkəkafekkidghən dəwa nanən fadghən suhur də takhdə a mərə, Saratu kəmda mbərang də hurad nggəttəghən hai.

²⁰ Malwa fərkəkafekkidghən ndən wa, Wulang ngwa teena tə dəfmi Faara wa, Fərkəkafekkidghən lədag də tə səsəmnda, nagha a fal Faara.

²¹ Fərdə kəkafek tə ndaarha na Faara tə səsəmnda na a əna əndanən dəf nən miighən kamanggən.

²² Ndəghən dā ənagha ndən, “Kirasang nanda, Nəghən tə nggayirha fa.”

²³ Ndaddi “Kirasang nda nəghən tə nggayirha fa” chireethleng ngwanda hai ka ndəghən katenggən wa,

²⁴ amma ka kəm ni, na Faara a kirasang nggayirha, kəm fərgha kəkafek a ndəghən thlengga Yeeso Chinəm sə hu mər̄ra.

²⁵ Fər na ndan a mərgha ka dimiyid nəm. Thleng nda sə tə yibrha kəsər ka a tsawum kula dimiyirha a mbed Faara.

5

Shaulirha tə Faara

¹ Tsaunən kee, tsau nəm kula dimiyirha fa a mbed Faara hu fərəkəkafek, nəm a tsau dədemnggirha tə Faara hu chinəm Yeeso Kərəsti,

² A hurghən ni wal nəm kwaman fərəkəkafek ahu nggayid dādə ish nəm sə nanənya. Nanən kee, nəghəm a taala hu shiteena yi mamnggit Faara.

³ Mbə kee mawa, nəghəm a əna wutsəfayirha hu səsad nəm, kəsər səndəmsə na səsaarha bang kərəsta ba,

⁴ kərəsta nən bang hakkilo ba na ngga, hakkilo na ngga kəm nən bang shiteena ba.

⁵ Mbə shiteena kyang kəm hu shilee hai wa, kəsər nggəmənda Faara irang dā ndən kəm hur nəm hai hu Səsəna tə Pedənda, fərang nanda kəm.

⁶ A hu məməlla sayi, kəm bəldə kula naarha tə səsəmənda fa, mərgha Kərəsti ka fa dimiya.

⁷ 'Yani na pədaghən na a mərgha niifa kəsər ka niifa natə nggayirha fa. Ko nanən asəmha na

niifa sə na mbang ndeng yidghən a mərgha ka mäsələmnda niifa.

⁸ Amma kyadang Faara nggəməndəghən kəm tə ndaarha, kəm bəldə fa dīmiya, mərgha Kərəsti ka kəm.

⁹ Tsaunən wal dəm tsawud nafiya mbuwa tə dīmiyirha fa a mbed Faara ka irra far Kərəsti də, sakwata nanənya, na nda a hərghang kəm ka ndəghən hu səbrha hur Faara də.

¹⁰ A nadə, a sayidda ni nanəm a əna təsaryirha tə Faara ndən tangsang nanda pathlang nəm tə Faara hu mərri Wanggən, sakwata nanənya 'wanda teena tangsang nda pathlang nəm tə Faara, nəm a wal hərəkrha ka tsawud Wanggən.

¹¹ Mbə ka yandi kee ya wa, amma kəm nəm əna wutsəfayirha tə Faara, hu Chinəm Yeeso Kərəsti, kəsər ndəghən ni taksangga pathlang nəm tə Faara.

Mərri hu Adamu yibrha hu Kərəsti

¹² Tsaunən kee, kəla kyana dīmiyirha hu kəshiirha bə tə fad niifa tal, dīmiyiddi ya ndən bəngga mərri bə. Nanən kee, tsau mərri aten kowunni hu kəshiirha, kəsər kowunni ənadə dīmiyirha.

¹³ Kəsər kapa na nda fər ngyakhrha, na dīmirha sə hu kəshiirha, amma mbə kirasang nda dīmiyirha sə aten kowunni a mbə ngyakhrha sə wa.

¹⁴ Heu təkee ka a sayid Adamu dəgha hu sayid Musa də, əna mərri kutəyirha aten fiya heu, ko aten fīngya ənawa dīmiyirha kəla ənana Adamu kar nən mii Faara fa. Na Adamu kəla Kərəsti bəlgə kula bərhəba.

¹⁵ Amma mbə fərrədi tal ya wa, aten dimiyid Adamu tə nggayid fərra Faara. Kəsər kəkafek ni mər fiya də hangga ka dimiyid niifdi tal taarha. Amma mul nggayid Faara hai, nanən kee fərrəghən ni ka a fiya hangga hu nggayid niifdi tal ya, Yeeso Kərəsti.

¹⁶ Fərra nggayid Faara mbəm kəkərang nda tə 'ya na dimiyid niifa tal bang nda ba wa. Ngwa kumad Faara takkwaghən dimiyirha tal bangga mərə ba, amma fərrədi takkwaghən aibeya hangga tsangga fiya kula dimiyirha fa.

¹⁷ Kəsər anadə ka aibed niifa tal, ənana mərta kutəyirha aten kowun ka niifdi talya, tsaudə fingsya walgha nggayid Faara hangga tə fərrəghən ka yi nggayirha na nda a əna kutəyirha təghən hu tsawud ndan tə niifdi tal na Yeeso Kərəsti.

¹⁸ Tsaunən kee, ka aibed niifa tal bang də mərta ten fiya ba heu, nəghən kee kəm kəsər ka tar nggayid niifa tal ndən tsawangga kəm nafiya mbuwa tə dimiyirha fa a mbed Faara, bangga kal farha ba hu tsawud fiya heu.

¹⁹ Kəsər kəla nanən ka yamid fər mamnggid niifa tal ndən tsangga fiya hangga tə dimiyirha, nəghən kee kəm kəsər ka fər mamnggid niifa ta nafiya hangga na nda a tsaurha tə nggayirha fa.

²⁰ Fər nanda ngyakhrha tənə aibe chikrha. Amma a chik dimiyirha, na nggayirha a chikrha kaan,

²¹ Nanən kee kəla ənana dimiyirha kutəyirha tə mərta, nəghən kee kəm na nggayirha a əna kutəyirha hu nggayidghən na a banggən yibrha ba mbuwa ngwalarha hu Yeeso Kərəsti na Chinəm.

6

Mərri hu dimiyirha, yibrha hu Kərəsti

¹ Manəm ndarha mbiya? A dəm mbeedə tə əna dimiyirha tənə nggayirha mula hai wa?

² Sam, mbə tam ənərha hai wa, kəm mərgha ka dimiyirha, kəkən nəm nggər tsaurha ahurghən?

³ Nduwa sənggun sə wa, kəm heu ənang nanda mbaptisəma kəm tə Kərəsti Yeeso, ənang nanda mbaptisəma kəm hu mərərghən də.

⁴ Pangganda kəm təghən hu mbaptisəma pang ngganda kəm təghən, tsaudəm tal təghən, nəghəm tal kəm hu mərərghən, kəsər kəla thleng nanda Kərəsti sə hu mərri tə mamnggit Chindi, nəghəm kee kəm na tsawum hu weerinda tsaurha.

⁵ Tsaunən nəghəm tal təghən ahu mərərghən, nəm a thliirha sə kəm hu yibrha də kəla ənənən.

⁶ Səndəmsə suhurra fad nəm tawang nda də təghən aten kadiirha, amawana dimiyirha wal səsəmənda aten nəm, amawa nəm tsaurha mafad dimiyirha.

⁷ Kəsər kala niifa mərgha hərək də ma dimirha.

⁸ Nanənya a mər dəm tə Kərəsti, fər dəm kəkafek tə ndaarha nəm a tsaurha təghən

⁹ Səndəmsə hərəməna Kərəsti thliirha sə hu mərri, mbə a nggər mərə balwa, balwa səsəmənda mərri sə a tenggən wa.

¹⁰ Mərđi mər nən, mərghən katəra tal, hwasanggən səsəmənda mərri, amma nanənya nanən tə yibrha fa, tsaukən tə mamnggit Faara.

¹¹ Nanən kee, kun kəm tsawaman fad nun nuwun məməra hu səsəmənda dimiyirha, amma nuwun tə yibrha fa hu tsawud dədəmənggirha tə Faara hu Yeeso Kərəsti.

12 Tsaunən kee, a malangdun dimiyirha əna kutəyirha nən tə thlu faddi kyanun na mərə ya wa, non a takkwa ən mbəlfeddi na midghən wa.

13 A fərdun kala mbəd njid fannun ka ən tar mbəlfērha nun yi dimiyirha wa. A meyedghən, fəraman fad nun Faara heu, kəsər mər dun, amma nanənya nuwun tə weerinda yibrha. Nanən kee, ənama taara kamngga tə fad nun heu ka mamnggit Faara.

14 Kəsər mbə dimiyirha nggər tsaurha turi nun wa, kəsər mbun a kamu ngyakhrha wa, amma a kamu nggayid Faara.

Tsaurha mafarha hu nggayirha

15 Manəm ndaarha? Nəm a əna dimiyirha kəsər mbəm a kamu ngyakhrha wa amma a kamu nggayirha? Sam, mbə tam ənaarha hai wa.

16 Sənggun sə tə ndaarha a fər dun fad nun a kala niifa non a fərang mamnggirha kəla mafarha wa? Tsau dun mafad niifdi nun a fərang mamnggirha, ko mafad dimiyirha ni kun, na a dərha tə kun hu mərə də, nduwa fər mamnggirha a Faara na a dāng kun hu nggayirha də.

17 Usa dəm Faara. Kaar tsau dun mafaya a dimiyirha, amma nanənya tə hura tal thlədun əndi tsahang nanda kun ha.

18 Nanənya hərgəhang nda kun sə hu tsawud mafayid nuna hu dimiyirha, tsaudun mafaya yi nggayirha.

19 Niyi a kalang kun sə kəla na niifa kaala sə, kəsər səndisə kədi dun hu thlufarha. Kəsər kəla 'wanun fər fad nun kəla mafaya a ən tsanda nəm a naarha, tə kəm non a chik dərha mbeedə tə əna tar

mbəlfēerha, nəghən kee kəm nanənya kəl a fər fad nun nən tsawun mafaya a nggayirha, ka a tsawun nafiya na wuwura chahal yi Faara.

²⁰ A sayiddi tsau nun mafaya a dimiyirha, mbə 'yasə njidangga kun tə nggayirha wa.

²¹ Ma wal nun sə tə ənggini əna nun fardī kəsna shilee kun nanənya? Mii ngwala ənggini heu ya mərri ni.

²² Amma nanən hərghang nda kun hu tar dimiyirha tsaudun mafaya Faara, nun a tsaurha chahal tə yibrha mbuwa ngwalarha.

²³ Kəsər kəna dimiyirha mərri ni, amma fərri Faara ndəna yibrha mbuwa ngwalarha hu Kərəsti Yeeso Chinəm.

7

Bal wum a kamu səsəmnda ngyakhrha wa

¹ Shayina, səndunsə ngga, kəsər niyi a ndikrha tə nafiya səngga ngyakhrha tə ndaarha ngyakhrha nən naarha tə səsəmnda fa aten niifa balgha hai tə yibrha.

² Hu sakrha ndagha ngyakhrha, nuneefa kakhka nəghən a kamu ngyakhrha chimadghən a bal da hai tə yibrha, amma a mər chimadghən balwa ngyakhrha kakhrha sə atənggən wa.

³ Nanən kee, a bal chimadghən hai, a kakh də niifa pak ənadə kulafayirha. Amma a mər chimadghən balwa a kamu ngyakhrha kakhrha wa, tə kəm ənawa kulafayirha a kakh də niifa pak wa.

⁴ Nanən kee, shayina, kun kəm mər dun hu ngyakhrha ahu fad Kərəsti. Tsaudun yi yandī

thleng nanda sə hu mər̄ra, tənun tsaurhahu kwamana na ngga na a mbə̄nanggən Faara.

⁵ Kəsər a sayiddi nanəm ahu thlufarha, na ngyahaddi naarha shik sunad dīmiyid nəm, nən əna taara hu thlu fad nəm, tar nəm heu nən bə̄ng mər̄ra ba.

⁶ Amma nanənya hərghang nda kə̄msə hu ngyahaddi, kəsər mər̄ dəm ka ndəghən bə̄lwa səsə̄mndəghən a əna taara aten nəm wa. Nanənya nəm a ə̄nang taara Faara hu weerinda kwamana hu Səsə̄na tə pədə̄nda, mbə̄ ahu hurad chirethla ngyakhrha wa.

Ngyakhrha tə Dimiyirha

⁷ Manəm ndaarha mbiya? Ngyakhrha tafadghən dimiyirha ni wa? Awo, ko ngguchit. Kəsər ngyakhrha ni ə̄nagha ndən sən̄ni dīmiyirha. A ndawa ngyakhrha, “A sunad na ə̄n niifa wa,” kam sə̄ngwi ə̄ndi na nda ndaarha suna wa.

⁸ Amma tə ngyahadda ni, ndən wal na dīmiyirha kwamana shik nən kala tur yanggi suna alteena na ahur na. Kəsər a mbə̄ tə ngyahaddi wa, kam na dīmiyirha məmərə.

⁹ Tamnggi tə yibrha fa a sayiddi sə̄ngwani ngyakhrha, amma bə̄na ngyakhrha bə̄, thliigha dīmiyirha sə̄ tə yibrha, tərgha nggi məri.

¹⁰ Walang di tə ndaarha ngyahaddi kwang ndən kamngga bə̄gha bə̄ tə yibrha, a meyedghən bə̄gha bə̄ tə mər̄ra.

¹¹ Wal dīmiyirha kwamana hu ngyahaddi, hukdə̄ nggi kəsə̄ mərə nən fa.

¹² Nanən kee, na ngyahaddi chahal, ə̄ngya ndanən nəghən chahal, tə nggayirha fa təkəm nəghən ngga.

¹³ Amma 'ya na ngga ndəna kəse mərə fa wa? Awo ko ngguchit. Əna dīmiyirha taara tə 'ya na ngga kəse mərə nən fa, ka a kyad ndirwid ghənən yi dīmiyirha a pəpal. Ənagha dīmiyirha taara tə ngyakhrha Faara na ngga ka ləḋanggən ən mbəlfedghən.

¹⁴ Səndəmsə ngyakhrha yi səsəna ni, amma nggi mbiyi chahal wa. Henda də kəla mafarha a dīmiyirha.

¹⁵ Sənangwi ənda hai əna ni wa. Kəsər əndi na minna a əne ənawi ndən wa, amma əndi kar ni ndən niya ənarha.

¹⁶ Amma a ənadi əndi mbuwana minna a əne, nggəmdi fa tə ndaarha na ngyahaddi ngga.

¹⁷ Kəla nanən, mbə nggini tafanna a nggər ənaghən wa, amma dīmiyid dani na ahur na a ənaghən.

¹⁸ Kəsər səndisə tə ndaarha mbə 'yasə ngga tsauka ahur na wa, hu dīmiyid na yi thlufarha. Kəsər tər minna sə na a əna 'yani na ngga kwang, amma mbi mbang ənaghən wa.

¹⁹ Kəsər mbiyi a əna ənggini na ngga na minnasə wa, amma mbəlfəerha ndən ni ənaarha kətsar.

²⁰ Nanənya a ənadi əndi mbuwana minna a əne, mbə nggini tafadna a ənaghən wa, amma dīmiyirha ni natə tsaurha ahur na, na a ənaghən.

²¹ Nanən kee walang di tə ndaarha na ngyahaddi a əna taara. Ana minna sə əna 'ya ni na ngga, na mbəlfeddi narha tsau tə nggi fa.

²² Nggi ahur na sə na minnasə ngyahad Faara kaan

²³ Amma nadi ngyakhrha pak a əna taara ahur na. Ngyakhrha a yanda tə ngyahaddi na

a hutenna. Tsawedə hu porsəna yi ngyahad dīmiyirha na a əna taara ahur na.

²⁴ Tsaudī ən kawa. Wunni hərye ahu faddi na a mərə ya?

²⁵ Kəl usaarha a Faara, həryegha hu Yeeso Kərəsti Chinəm. Nanən kee, nggi tafadna hu hutenna mafad ngyakhrha Faara ni nggi, amma ahu thlu fadna yi dīmiyirha mafad ngyakhrha dīmiyirha ni nggi.

8

Yibrha hu Səsəna

¹ Nanən kee, mbə ngwa kumarha sə aten fingya na yi Kərəsti Yeeso wa.

² Kəsər hu Kərəsti Yeeso ngyahad Səsəndi na fər yibrha hərwo də hu ngyahad dīmiyirha tə mərə.

³ Kəsər 'ya mbuwana ngyakhrha mbang ənaarha kəsər ka kədiina thlu farha, Faara əna də ndən. Thlən Faara Wanggən ba katenggən na kəla thlu fad nəm yi dīmiyirha ka a tsauka satakh dīmiyirha, tə kəm walenggən səsəmnda dīmiyirha də na hu thlu farha.

⁴ Əna na Faara kee kəsər kala 'ya ndana ngyakhrha a ənam tənən ləghəttə a tennəm, kəm mbuwana tsawud nəm yi thlu farha, amma yi Səsəna.

⁵ Fingya na a tsaurha hu yi thlu farha na hakkilon ndan naarha aten 'ya na mid thlufarha, amma fingya tsauka yi Səsəna na hakkilon ndan naarha aten 'ya na mid Səsəna kee.

⁶ Ana hakkilo aten thlu farha nən bang mərə ba, amma ana hakkilo aten Səsəna nən bang yibrha ba tə tsawud dədəmnggirha.

⁷ Hakkilo na thlufarha a əna taara təghən tsaude nəghən a yanda tə Faara, fərwa altenggən tə tsahad ngyakhrha Faara wa, təkəm mbə mbang wa.

⁸ Ndən ənagha ndən fingya balgha a kamu dīmiyid thlufarha mba nda tam əna 'ya na a mbənanggən Faara wa.

⁹ Kun kam mbə tsawud thlufarha nanun sə wa, amma yi Səsəna, ana kəkafek ni na Səsən Faara tsau ahur nun. Ana niifasə mbuwa tə Səsən Kərəsti, mbə yi Kərəsti ni kanda wa.

¹⁰ Amma ana Kərəsti ahur nun, ko nanən na fannun a mərə kəsər ka dīmiyirha, na Səsəndi fər yibrha kəsər ka nggayirha.

¹¹ Ana Səsən Faara thlengga Kərəsti sə hu mərəra ahur nun, ndəghənggi thlengga Kərəsti sə hu mərəra nən a fərang yibrha fannun na məməra kəsər ka Səsənggən na ahur nun.

¹² Nanənke, shayina na taara sə a har nəm, amma mbə ka a tsawum kəla na mid thlu fannun wa.

¹³ Kəsər ana tsawud thlu farha nanun sə, nun a mərə, amma a nadun hu tsawud səsən di təkəm bəlanggun tar dīmiyid nun, nun a wal yibrha.

¹⁴ Kəsər fingya na Səsən Faara a naarha tə kanda, wangya Faara ni.

¹⁵ Səsən di thlənun mbə tsang kun mafaya wa, tənun tsaurha tə hərənga fa faddən wa, amma Səsən di thlənun tsang də kun wanggighən. Nanənya nəm aaghən "Abba, Pəppa."

¹⁶ Səsən di tafadghən nəghən a fər shedawa heu tə yinəm səsəna tə ndaarha wangya Faara ni kəm.

¹⁷ Tsaunən kəm wanggighən ni, tsau dəm fa har langaayighən. Kəkafek, kəm heu tə Kərəsti tsau

dəm fa har langaaya mamnggit Faara. A nadəm a wum teena hu mamnggidghən, nəm a wumteena kəm hu səsadghən.

Mamnggirha na bayi

¹⁸ Niyi a naghən, səsaarha nəm a saarha fa nanənya, mbəm kəkərang tə mamnggiddi na nda a kyadang kəm a mbee wa.

¹⁹ Kəkafek, əngya heu ənana Faara kukwasang kanda fa na a bagha farda ba na Faara a kyad tə mingya ni ka wangya.

²⁰ Kəsər əngya ənana Faara wulang teena kanda na a sən ənda nda na mindan, mbə tə nggəmnda hurghən wa. Faara ndən tərna midghən a naghə sə kee hu shiteena

²¹ tə ndaarha, əngya ənənən a wal hərəkrha nda hu tar mafayirha yi məthla hai, na a wal mamnggid wal alteena nda yi wangya Faara.

²² Kəsər səndəmsə ta weeri də ba ya əngya ənana Faara heu na nda chichim hatta farha fa, kəla hatta nggəta.

²³ Mbə əngya ənana Faara kee ndəna chichimnda wa, amma heu tə kəm na tə Səsəna fa tsauka katəra fərra Faara, nəm chichimnda kəm, nanəm a kəla Faara fa tsawanggən kəm wanggighən, təkəm hərəhanggən pofad nəm.

²⁴ Kəsər hu shiiten dani ya walnəm hərəkrha. Amma a nadəm əndi nəm a shiteena kamanggən, balwa shiteena ni wa. Wunni nggər shang teena əndi 'wanən waala?

²⁵ Amma a nadəm a shang teena əndi nawa nəm, nəm kərəsta kəlaghənəm fa.

²⁶ Na Səsəna kee kəm, nən dang kəmsə ahu kədin nəm. Kəsər sənggum 'ya nəm hwanang

Faara atenggən wa, amma səsən di tafadghən a meyed nəm nən hwanang kəmsə tə huhurumngya tə labarya mbuwa nəm mbang pəra.

²⁷ Faara səngga 'ya na ahur nəm səndə numad Səsəna, kəsər na Səsəna a hwan Faara a meyed nafiya na chahal aten 'ya na mid Faara.

²⁸ Səndəmsə tə ndaarha hu əngya heu na Faara əna taara ngga ka fīngyayini nggəmnngga ndən, aah nanda kan a əna 'ya nda na midghən.

²⁹ Kəsər fīngyayini 'wana Faara sənda ka kətəm, tsawang də kanda a na nda kəla wanggən, təna Wandī tsaurha wan 'warha ahur wan manggighən.

³⁰ Fīngyayini wurna Faara, kanda ni kəm aah nən, fīngyayini aah nən, ndən tsawang nən kanda kəm nafiya na chahal a mbedghən, fīngyayini tsawang nən kanda nafiya na chahal a mbedghən, kanda ni kəm manang nən.

Nggəmnnda Faara hu Kərəsti Yeeso

³¹ Ma nəm ndaarha aten ənggini ya? Ana Faara tə kəm wunni mbang əna təsaryirha tə kəm?

³² 'Yadawa Faara Wanggən wa, amma fərda ndən ka kəm heu, mbə fərang əngya kəm heu tə haara tsahai wa?

³³ Wunni mbang huhwa nafini wurna Faara? Faara tafadghən ndagha mba nda tə aibe fa wa.

³⁴ Wunni tsəkka na a ndagha na niifasə tə aibe fa? Mbə Kərəsti Yeeso ni, mərgha, thleng nanda sə hu mərə tə yibrha, na tə tsaurha a yisəmad Faara, ndəghən ni na a hwan Faara ka kəm.

³⁵ Wunni tsaghang kəmhai tə nggəmnda Kərəsti? Səsaarha, nduwa billarha, nduwa miirha, nduwa yamirha, nduwa kakyathlaanga, nduwa mər̄ra?

³⁶ Kəla nanən chichireethlee hai, tə “Kəsər ka sa ni kyanəm hu mər̄ra hai kətsar, tərgha nda kəm kəla chaukhrarha na nda thleng uradghən,”

³⁷ Awo, ahu ənggini heu ya kal dəm ndaarha nafiya ni walgha həbrha kee, yandīya nəghən ahu niifdi nggəmgga kəm.

³⁸ Səndisə mbə 'yasə na ndəghang kəmhai tə nggəmdəghən wa, ko mər̄ra ni ko yibrha, ko fa thləngya Faara, ko ənkaheeya, ko nanənya, ko a far binda, ko səsəmgga dədamən dədamən na a talara,

³⁹ ko nzang, ko kudimnggən, ko ngguchit hu 'ya ənana nda, tsəkka na mbang tsahang kəmhai tə nggəmnda Faara hu Kərəsti Yeeso Chinəm wa.

9

Wur Faara Isəreela

¹ Kəkafek niya thləkrha mbə niya nggabaarha wa, hutenna, hu Səsəna tə Pedənda, nən fər shedawa,

² tə ndaarha thlee hurna kaan, təkəm niyi tə səbrha hura kətsar.

³ A ndam kwang shiwed nda, ndəyenda hai tə Kərəsti kəsər nafina, kanda na turyina,

⁴ nafiya Isəreela. Kanda ni tsawang nən kanda wanggighən, kyadang mamnggitghən nən kanda, dəfmee nən tə tə kanda fərang ngyakhrha nən kanda, fərang də kwaman tərang shilee teena yi kəkafek, tə kəm thlə dəfmi ghən nda.

⁵ Kanda na chichi yindan, Ibrahim, tə Ishaku tə Yakubu. Yeeso tafadghən nanən hu thlu farha turya Isəreela ni. Niya hwan Faara, na a əna kutəryirha heu, a fal thlēm nggənəm pakwandə. A tsaukwa kee.

⁶ Mbə kədiina labar Faara wa. Mbə fiya heu na turya Isəreela na Isəreelaya wa.

⁷ Mbə turya Ibrahim ni heu wangya Ibrahim wa. Amma a meyedghən kəla ndaana deleewar Faara, “Tə Ishaku ndəna nda a kirasang nda tur yiwa.”

⁸ Nəm mbang ndaarha, mbə tsaurha turya Ibrahim, ndəna bang tsaurha ba wangya Faara wa, amma kəl wangya dəfmee ndəna nda kirasang kanda hu turya Ibrahim.

⁹ Kulo əndi ndaana dəfmi Faara ya, “A məməlla sayi niya wutta ba, na Saratu a nggət wee həshin.”

¹⁰ Wandiya chichid nəm ni na Ishaku. A sayiddi kahang nən Rəfkatu nggəddə mudaya.

¹¹ Kapa na nda nggət mudayini nduwa kapa na nda əna ‘ya ngga nduwa mbuwa ngga tənə wurra Faara tsaurha kəla tənə midghən.

¹² Mbə tə taara wa amma təghən aah nən fiya, pərang ndan tə ndarha, “Na təpamənda a ənang taara təfeewunda.”

¹³ Kəla nanən chichirethlee hai, “Nggəmdi Yakubu, kardī Isuwa fa.”

¹⁴ Yo, manəm ndaarha? Əna Faara yamid nggayirha wa? Awo ko ngguchit!

¹⁵ Kəsər ndangga Faara Musa, “Kala niifa wurni na a hədang nggi fa, ndəna a hədee fa, təkəm kala niifa wurni na a hədeeghən fa ndənən a hədee fa.”

¹⁶ Nanən kee mbə aten əndi na mid niifa nduwa shembedghən wa, amma ka haḍang na Faara fa.

¹⁷ Kəsər ndangga ḍeleewar Faara Fir'auna, "Tsawo ni kutəra tən kyad səsəməndəna ni a fadwa, təkəm a pər thləmna nda a Kəshiirha kahad."

¹⁸ Tsaunən kee, na Faara haḍang niifa fa nggəmna hurghən, təkəm tsanggən hur niifa kakrak tərna midghən.

¹⁹ Na mbang ndeerha, "Mani balna Faara a naa kəm tə aibe fa? Wunni kar ənda fa na mid Faara?"

²⁰ Amma wunni sa niifa tə wasa in, na mbang ngaala tə Faara? 'Ya tən nanda nən ndang nda niifdi təngga ndən, "Kama nda tənna nggi kiya?"

²¹ Akwasamadghən heu, mbə tə tənda bərha tə tabrha mbang kyakhrang tabrha hai kəla tərna midghən, təkəm nən mbang əna taara tə ta'alla tabrha tal tən bəya nən səri, tal bəd sakhdəarha, tahadghən yi əna taara kee wa.

²² Andam na Faara, ana midghənsə nən kyad səbrha hurghən tə səsəməndəghən a pəpal, amma tə kərəsta kaan aten fīngyayini na səbrha hurghən a narha tendan tsəka a mərə nda.

²³ Təkəm na midghən sə a kyad mamnggidghən, a fīngya nən a haḍang fa, tə fīngya ḍəf nən ka kətəm ka mamnggidghən.

²⁴ Nəghəm kəm ahur nafini wur nən, ahu Yahudaya tə fīngya mbuwa Yahudaya.

²⁵ Kəla pər nən hu ḍeleewar Hodzaya, "Nafini mbuwa nafina, niya aah kanda nafina. Təkəm fīngya nggəm ngwa ni, niya aah kanda nafiya nggəmni."

²⁶ Tə kəm, "Məməl a mbəddi ndangna nda kanda, 'Mbə nafina ni kun wa,' a mbəda ni kəm

na nanda aah kanda, 'Wangya Faara na tē yibrha fa.' "

²⁷ A ten Isāreela tērang annabi Ishaya uradghēn sē ndēghēn, "Ko na hang nda nafiya Isāreela kēla wuchehweed wuri aama, kēl tahad ndan ni kee na wal hērēkrha."

²⁸ Kēsēr na Chinēm a ngwang kumarha kēshiirha kēkar mbē kukwasa wa.

²⁹ Kēla 'wana annabi Ishaya thlēkrha, "A mbē malang na Chinēm na manggēn chichiya kēm hai wa, kam tsawang nda kēm kēla Sodom, nam kēla Nggomara."

Yamid fērkēkafekkid Isāreela

³⁰ Manēm ndaarha, mbiya? Nafiya mbuwa Yahudaya kādā wanda nggayirha wa, amma wal ndan, ndēna nggayirha hu fērkēkafek.

³¹ Amma Isāreela kādān nda nggayirha tsauka hu takkwa ngyakhrha, walwa nda kwamana na a lēfang ngganda 'ya ndana ngyakhrha wa.

³² Ma ēnagha ndēn kee? Kēsēr ish wanda aten fērkēkafek wa amma aten taara ēna nanda. Tsaunēn kee, kii saara nda tē, "fer kii sardī."

³³ Kēla nanēn chichireethlee hai, "Dēfang dī feera hai a Sihiyona na kyang fiya hu kii saara hai tē feera na a fēlanggēn kanda hai, kala niifa fērgħa kēkafek tēghēn, mbē kyarha hu shilee hai wa."

10

¹ Shayina, ēndī na minna tē hwan Faara na a walgha nafina Isāreelaya hērēkrha.

² Ni fēr shedawa tē ndarha na mindan ēnang taara Faara, amma sēnangwa nda hai wa.

³ Hərəm nən naarha sənangwa nda nggayid Faara hai wa, na mindan sə kafa yi alten ndan, fər wanda alten ndan hu nggayid Faara wa.

⁴ Kərəsti ndəna nggəl mii ngyakhrha, kala niifa fərgha kəkafek nən naarha tə nggayirha fa.

Hərəkrrha yi kowunni ni

⁵ Chirelthgha Musa aten nggayirha tsauka yi ngyakhrha: “Kala niifa ənagha əngginiya a əna taara nən sə.”

⁶ Amma nggayirha tsauka hu fərəkəkafek ndəghən, “A ndanna ahurwa, ‘Wunni a tərə talara də?’ ” Ka dəgha bərha hai tə Kərəsti.

⁷ “Nduwa, ‘Wunni a dərha mbəd tsawud mərya də?’ ” Ka dəgha thleng Kərəsti sə hu mərə.

⁸ Amma ma nən a ndaarha? “Na labərđi tsau tə sa fa; nəghən hu miwa tə hurwa,” ndəna labər fərəkəkafek nəm a pərə.

⁹ A pər nan tə miwa tə ndaarha, Yeeso ndəna Chinəm, tə kəm fərna kəkafek ahurwa tə ndaarha thleng Faara sə ahu mərə, na wal hərəkrrha.

¹⁰ Kəsər tə hura ni na niifa fərəkəkafek ndəna tsaurha məməl a mbed Faara, tə mee kəm nəm pərghən ndənəm wal hərəkrrha.

¹¹ Kəsər ndagha deleewar Faara, a “Kala niifa fərgha kəkafek təghən mbə kyarha hu shilee hai wa.”

¹² Kəsər mbə tsawud dədamən nggirha sə a pathlang Təyahudarha tə fingya mbuwa Yahudaya wa, kəsər Chinəm dani tal, ndəna chinəm heu, ndəghən ni na fər parka a kala niifa aagha ndən.

¹³ Kəla ndaana labər Faara, “Kala niifa aagha thləm Chinəm nən wal hərəkrrha.”

14 Amma kəkən nanda aaghən kanda kula fərkəkafek? Kəkən nanda fərkəkafek aten niifdi 'wawa nanda sək labarghən? Kəkən nanda səkkən a pərang ngwa niifa ndən kanda wa?

15 Kəkən na niifa pər labar Faara a thlən ngwa nda kanda wa? Kəla nanən chichirethlee hai, "Ya ni na ngga a nafini bagha ba tə Labara na Mbənggən."

16 Amma mbə Isəreelaya heu fərgħa kəkafek tə Labardi na Mbənggən wa. Kəsər ndagħa Ishaya, "Chinəm, wun fərgħa kəkafek tə labardi sək nən a mii nan?"

17 Nanən kee, kyagħa fərkəkafek ba hu sək labara, səkrha kəm labar Kərəsti ni.

18 Amma tsakh mee ni, "Səkkwa nda Labardi wa?" Kəkafek sək ndan. Kəsər "Sək nda urad ndan hu kəshiirha heu, sək fiya labar ndan ta mii ngwala kəshiirha də."

19 Amma nggəryi tsakh mee, "Sərangwa na Isəreelaya hai wa? 'Wagħa Musa ndaarha, 'Ni kyang kun hu sərəkrha hai tə nafini mbuwana chehweed nun tal, tə kəm niya səbang hur nun də tə nurya nafiya.' "

20 Tərgħa tərəngga Ishaya uradghən sə ndəghən, "Waled nafiya kada wa nggi, kyadāng di fadna nafiya tsakhkwa nggi".

21 Amma aten Isəreela ndəghən, "Hu parra fara heu tərəng di harna sə a nafiya mbuwa fər mam-nggirha tə fingya na tendan kakrak".

11

Karwa Faara Isəreela wa

¹ Niya tsakh mee, karna Faara nafi-yighən wa? Awo, ko ngguchit! Nggi tafad na tə Isəreelərha ni, chichit Ibrahim, turya Mbenjemen.

² Karwa Faara nafi-yighən wur nən ka kətəm wa. Sənggun əndi ndana labar Faara aten hwan nda Faara ənana annabi Iliya aten Isəreelaya ndanən,

³ “Chinəm, bəlang nda annabi yiwa heu, fəlang nda mbəd fər satakh kiiwa də, takhkən nggi katenna kee, nggi ma min ndan sə bəleerha.”

⁴ Ma nggərang na Faara sə? Nggəranggən sə tə ndaarha, “Dəfang di fīngya də kumnggitghən məd ‘wa wagha tərang shilee dəhad Mba’al teena”.

⁵ Nəghən kee kəm hu kəshiid weeriya na fīngya sə takhka, wurna nda kanda ka nggayirha.

⁶ Wurrə di ki Faara ya kəsər ka nggayidghən ni, mbə aten taara ənana nda ngga wa. Kəsər ana wurra Faara nəghən aten ‘ya ənana fiya, balwa nggayidghən tsaurha ka nggayirha wa.

⁷ Kən mbiya? Kədeng Isəreela əndi nən a kadaarha. Kəl nafiya ngguchit ni kee ahur ndan wur nanda walgha, amma fīngya takhka tsə tendan kakrak,

⁸ kəla nanən chichirethlee hai tə ndaarha, “Fərang Faara səsən yamid sənda kanda, mbə yindan namana hai wa, thləmad ndan kəm mba nda sək ‘ya wa, ta weeri dəba ya.”

⁹ Ndagha Ndauda, “Ngwa tsauka wutsəfayid ənnad ndan mii ka takhthleera tə lashi, fer kii saara, tə ‘ya na mid ndan a wudgha tendan də.

¹⁰ Ngwa wulgha yindan ama nanda namana hai, kəbgha kəsər ndan pakwandə.”

Hərəkha fīngya mbuwa Yahudaya

¹¹ Niya nggər tsakhmee, kiina Isəreelaya saara, mbangwa nda thliirha sə wa? A yanggi, ko ngguchit. Kəsər ka đimiyid ndan, səl hərəkrha ten fingya də mbuwa Yahudaya ka a kyang ngganda Yahudaya hu sərəkkirha hai.

¹² Amma ana đimiyiddi ənana Isəreelaya bang də parka kəshiirha ba, təkəm, ka kədiina nda, bang də parka fingya ba mbuwa Yahudaya, nanən kee, na hang nda parkaddi ya a tsaurha kəkən a kyahar nda thləmad Faara ba.

¹³ Nanənya niyi a ndikrha tə kun mbuwa Yahudaya. Tsaunən nggini tə thlənda Yeeso yi fingya mbuwa Yahudaya, niyi a taala tə tarna,

¹⁴ hu shiteena kiya ni kyang shayina Isəreelaya hu sərəkkirha hai, tənı hərghang fingya ahur ndan.

¹⁵ Kəsər a tsau karrə ndan nən bang kwaman shaulirha ba a pathlang Faara tə kəshiirha, na thlən ndan fa tsaurha kəkən? Nən a tsaurha wal yibrha ni a fingya mərgha.

¹⁶ A fər nda katəra mburodi ngguchit a Faara na chahal, na mburodi heu tsaurha chahal. Ana thlar dəfrha chahal, na wuhwar yini naarha chahal kəm.

¹⁷ A kyathlang nda wuhwarya də panəm, tərang ngganda wuhwar dəfəd dzaitun na a kaheerha, wumang ngganda kanda kakhrha. Kun mbuwa Yahudaya, nuwun kəla dəfəd dzaitun yi kaheerha, kun ni wumang nanda tə kul đı ya, ndəna Yahudaya, a fad ndan ni nun a wal parkaya Faara.

¹⁸ A tər đun fad nun kalđun fingya wuhwar yini kyathlang nanda kanda də wa. A ənadun kee, a sənunsə, danggun thlar də sə wa, amma thlar đani đangga kun sə.

19 Na ndaarha, “Ai kyathlang nda wuhwar da dɔ tɔna nda wumang nda kan.”

20 Nəghən kee, kyathlang nanda kanda dɔ kəsər fər wanda kəkəfek wa, amma kun ish dūn ngga hu fərəkəkəfek. Nanən kee, ma tal dūn wa, amma tərɔmama Faara.

21 Kəsər a malangwa Faara ka wuhwar dī wa, kun kəm mbə malang kun wa.

22 Tsaunən kee, kəla nana Faara tɔ hadang nda farha ni fa təkəm nəghən ngyangthlang. Nəghən ngyangthlang a fɪngya mbuwa fərəkəkəfek təghən, amma nən naarha tɔ hakkilo fa a kun a naɖun naarha a dərha mbeedə tɔ fərəkəkəfek təghən. Amma a malang dūn fərəkəkəfek təghən na nda kyathlang kun dɔ ma kul dī.

23 A dɔwa nafiya Isəreela mbeedə tɔ yamid fərəkəkəfek wa, na nda a wumang kanda, kəsər na Faara tɔ səsəmnda fa na a nggərghən wumang kanda.

24 Kun mbuwa Yahudaya nun kəla dɔfəd dza-itun yi kaheerha kyathlang nanda dɔ, nggəra nda wumang kakhrha kanda tɔ yi wure pa nanda. Əndi ənanda ya mbu hu əntin kakhrha dɔfya dzaitun wa. Nanən kee, na Yahuda yini kəla dɔf dzaitun yi wure, nən kukwasang Faara fa nggərghən wumang wuhwar yini kyalthgha dɔ hu kul dɔf yi ndan sə.

Na Faara hadang kowunni fa

25 Nanən kee shayina, a nɔəm dūn ndaarha nuwun tɔ thladwayirha fa wa, mbə miina sə a tsawun tɔ yamid sɔnda aten kəkəfekkidɖi na bəbee ya wa. Fɪngya Isəreelaya na ten ndan kakrak,

amma kəl a kyad nafiya ɓa hangga mbuwa Yahu-daya hu kutəryid Faara də.

²⁶ Ahu kwamana kiya na Isəreelaya heu a wal hərəkrha. Kəla nanən chichireethlee hai, “Təhərəkrha nən a kyarhəba a Sihiyona, nən a kyakhrang yamid takkwa Faara ɓa na ahu Yakubu.

²⁷ Dəfmiina ni tə əna ni tə kanda tə ndaarha niya chahang ɗimiyyid ndan kanda də.”

²⁸ Nafiya Isəreelaya hangga nanənya a tsaurha təsarya Labara na Mbənggən, tənən dang kun sə. Amma kanda ni nggəmna Faara, parkayid chichi yindan.

²⁹ Kəsər fərfa Faara tə aadghən mbə tam kyakhrang hai wa.

³⁰ ‘Wanun tsaurha nafiya mbuwa manang Faara, amma nanənya haɗang nda kun fa ka yamid fər mamnggit ndan.

³¹ Nanən kee, kanda kəm kar nda mii Faara fa na nda haɗang Faara fa kəla haɗang na Faara kun fa.

³² Kəsər kənang Faara kowunni ka kar mii ndan fa tənə nda haɗang Faara fa heu.

Falla Faara

³³ Ai kuɗimnda thladwayirha tə sənda Faara! Mbəm mbang kəkərang nda ngwa kumadghən wa, təkəm kwamanggən kal də sənda niifa mu.

³⁴ Kəla ndaana ɗeleewar Faara, “Wun ‘wagha sən hur Chinəm? Wun ‘wagha tsaurha pashid shawaradghən?”

³⁵ “Ma ‘wana niifa fərang Faara tsauka tətə a tenggənən?”

³⁶ Kəsər a fadghən ni ba, tə ahurghən təkəm a ndəghən ni na əngya heu. Ngwa tsauka mamng-girha yighən ni pakwandə. Atsaukake.

12

Sataka yi wal yibrha

¹ Nanən kee, shayina, kəsər ka nanəm a hadang Faara fa, niya hwan kun, fərama fad nun sataka yi wal yibrha na chahal tə ən thlərha a Faara. Kwaman dani ya nun a tərang shilee Faara in yi kəkafek.

² A nggəm dūn fa dūn mbeedə tə əna ən kəshiddiya wa, amma malaman Faara kyakhranggən hutən nun hai tsawun weerinda nafiya. Hu kiya ndən nun a sən 'ya na mid Faara a fad nun, ndəna 'ya na ngga, na lələgda mbənanngga Faara.

³ Kəsər ka nggayiddi fəree na Faara niya ndang nda kowunni ahur nun, a numadun tə alten nun kal yanda nən mu kamngga a non wa, amma kowunni numagha ngga, məməl tə kəkərri fərkəkafek fərang na Faara kun.

⁴ Kəla nana mbəd njiya sə hangga ahu farha, kala mbəd njirha kəm mbə tar ndan heu tal wa.

⁵ Nəghən kee kəm, ko nanən nəghəm hangga, nəghəm tal hu Kərəsti. Kala niifa kəmni ndan.

⁶ Nəghəm tə fərri Faara dədamən aten nggayirha fərang nanda kowunni ahur nəm. Ana fərri nəm yi thlək 'yani ndana Faara na bəbee, tətani a ənaghən nəm tə fərkəkafekkiddi nanəm təghən ha.

⁷ Ana yi əna tar Faara ni, kəl a ənaghən nəm, ana tar tsaharha ni ha, kəl a tsəham ha ngga.

⁸ Ana fərrə nun yi fərang kaali ni ndan ni, kəl a dēm mbeedə tə fər kaali. Ana yi fəra ni, kəl a fəram tə haara tsahai a kowunni. Ana yi mamnggirha ni, ənoghən tə thladwayirha. Ana yi hadang nda ndan ni fa, ənoghən tə wutsəfayirha.

Kyad nggəmnda hu əna taara

⁹ Ngwa tsaukwa nggəm ndə nun yi kəkafek. Tsanama ən mbəlfēerha, dama mbeedə tə əna 'ya na ngga.

¹⁰ Nggəmama ndan kəla nuwun a wan manggi, fəraman mamnggirha ndan ma yandī nun a ənang nda alten nun.

¹¹ A tsauna səsahwa wa, a meyedghən ənang taara Chinəm tə hurwa heu.

¹² Ənama wutsəfayirha hu shiteena, kərsaama hu səsarha, non naarha hwan Faara kətsar.

¹³ Ndəgha man 'ya hai nanun təghən ha tə nafiya Faara na chahal ana 'yasə na mindan. Nama a thlə rongya fa tə hura tal.

¹⁴ Fəraman parka nafiya na a kar kun fa, fəraman parka kanda a shiwang dūn kanda wa.

¹⁵ Ənama wutsəfayirha tə fīngya na a əna wutsəfayirha; naama a tərha tə fīngya na a tərha.

¹⁶ Tsawama dədəm tə ndan. A tal dūn kaan wa, amma fərama fannun wumteena nun tə pakhtaduya. A tərna fadwa na ndədəl wa.

¹⁷ A nggərang dūn ndan sə mbəlfēerha tə mbəlfēerha wa. Ənama 'ya kamngga a yid fiya.

¹⁸ Ənama 'ya nun mbang ənaarha, na a tsawun dədəm tə kowunni.

¹⁹ Shayina a nggərang dūn haara ndan sə wa, amma malaman səbrha hura Faara. Kəsər nəghən

chichireethlee hai, “Nggërra haara mu yina ni, nggini a ənaghən,” Chinəm ndagha kee.

²⁰ A meyedghən, “Ana təsar wa a miirha; fərang ənnarhami, a nadə a hushimnda fərang 'ya saagha. Ahu kiya na a wumang tsal waarha teena.”

²¹ A malang dun mbəlfēerha kal kun nən mu wa, amma kalama mbəlfēerha mu tə əna nggayirha.

13

Fəraman mamnggirha mamngya

¹ Kowunni tətə ni na a fərang mamnggirha nən mamngya, kəsər bəgha kutəryirha bə a haar Faara, mbədi na fīngya a əna mamnggirha sə Faara ndən dəfgha kanda sə.

² Nanən kee, kala niifa na a əna kakyathlanga tə mamngya nəghən a əna kakyathlanga tə 'ya dəfna Faara hai, təkəm fīngya na a ənaarha kee na nda a kyang fandan hu ngwa kumarha hai.

³ Kəsər mamngya mba nda tərmanğ nda fīngya na a əna 'ya məməl wa, amma kəl fīngya na a əna aibe. Na midwa sə a tsawana kula tərəm kutərya wa? Əno 'ya na məməl, kanda kəm na nda a manorha.

⁴ Kəsər mamngya fa tarya Faara ni ka a dāngganda kun sə. Amma a nanna a əna aibe, kəkafek na a tsaurha tə hərəenga, kəsər mbə ka ni na manda kəs thlaukh kəlara ha wa. Mafaya Faara ni kanda, na nda tsətsəl fīngya səbāngga hur Faara də ənagha mbəlfēerha.

⁵ Nanən kee tsaudə tətə a fərang mamnggirha nun mamngya, mbə ka tsətsəlla Faara wa, amma ka nagha ten nun tonsong.

⁶ Ndəghən dani nun naarha tii tsamnda, kəsər mamngya fa tarya Faara ni, na nda fər sayin ndan hu əna tar kutəryirha.

⁷ Teeman kumarha kowunni na a takkwa kun. Ana tsamnda alten nun ni teeman də, ana tsamnda rəfyinun ni fəramadghən. Fərang mamnggirha niifa kamngga, təkəm təraman shilee niifa in kamngga.

Nggəm ndan ndən lədangga ngyakhrha

⁸ Ma takkwa niifa kun kumarha wa, kəl kumad nggəm ndan kətsar, kala niifa nggəmngga kowunni lədang də 'ya ndana ngyakhrha.

⁹ Kəsər ndagha ngyakhrha, “A ənanna kulafayirha wa, a bəlna farha wa, a ngaarna wa, a sunanna 'ya wa,” tə fīngya ngyakhkya wum ngganda heu ahu ndaarha, “Nggəmu tuladwa kəla nggəmna altenwa.”

¹⁰ Nggəmnda mbə ənang 'ya tularha fa mbuwa ngga wa. Tsaunən kee, nggəmnda ləghəttə 'yani ndaana ngyakhrha.

Nduwus ben wutta Kərəsti ba

¹¹ Ənama əndiya, kəsər səndun sayiddi nanəm sə nanənya. Bad sayi ba na mekh nun sə a beena, kəsər sayiddi na nanda a hərgəhang kəm nduwus dəba ma sayiddi 'wa nəm fərəkəkafek sə.

¹² Tsə fədīkrha inggun, takh mbərha a dathla hai. Taama malang nggəm əngya nəm ənaarha hu wula, kalang nggəm karid yandənəm yi kukwaryirha.

¹³ Tama tsawum nafiya kamngga na ahu kukwaryirha, mbə tə yakh kadā tək mbənda fa tə nggaala tə mbaala wa, mbə tə əna 'ya nggəmna hura tə kulafayirha wa, mbə tə yanda tə sərəkkirha wa.

¹⁴ A meyedghən, tsawama kəla Chinəm Yeeso Kərəsti. A nggəmdun fa numon aten ən mbəlfēerha na mid thlu farha wa.

14

A fərang na aibe shadwa wa

¹ Thlama fīngya fa kədiina fərəkəfekkid ndan, təkəm a ngaal dūn tə kanda aten 'ya na nanda a numarha nəghən məməl nduwa mbə ngga wa.

² Fərəkəfekkid niifa nggəməng dafa a həb komanī nən, amma niifa kədiina fərəkəfekkidghən kəl ən hudaarha nən ənaarha mii.

³ Niifa na həb kala tur ənnarhami a sarang də niifa də mbuwa həb kala tur ənnarhami wa. Kəmda niifa kəl shii kyakhna nən həbrha a ngwang na kumarha niifa na a həb kala tur ənnarhami wa, kəsər 'wad Faara teena thləda ndən fa.

⁴ Wunni sa na ngwang kumarha mafad niifa? Turi ndan ni ndəna kəlang nda tə ish nda nduwa fəl nda hai. Na nda a mbang isha, kəsər Chinəm ndəna mbang ishang kanda sə.

⁵ Nəghən kee kəm, na fīngya saghang paara fara sə kaldə fara səmən. Fīngya a numarha kəm kala paara fara nəghən tal. Kowunni ahu numad ndan na nda səndasə.

⁶ Kala niifa tərangga fara sə kaldə fīngya fara, ənanən kee a mananggən Chinəm. Fīngya na əna kala tur ənnarhami, əna nanda kee ka a mananggən Chinəm, tsaunən na nda usa Faara

kapa na nda həb ənnarhami. Fingya kəm na kar həb fingya ənnarhami kəm, nana mindansə a əna 'ya nda na mbənanang nda Chinəm kəsər na nda naarha usa Faara.

⁷ Kəsər mbəm a tsaurha ka alten nəm wa, təkəm mbəm a mərə ka alten nəm wa.

⁸ A tsau dəm, tsau kəm ka Chinəm, a mər dəm, mərghəm ka Chinəm. Nanən kee, ko tsau nəm tə yibrha fa, ko mər nəm, kəm yi Chinəm ni.

⁹ Kəsər kakee, ndən mərna Kərəsti nggərgən thliirha sə tə yibrha ka tsauka Chinəm yi fa yibya tə mərya kyab.

¹⁰ Kama nda na fərang aibe shadwa? Kama nda na sarang shadwa də? A sənəm sə kəm heu nəm a isha a mbed tsənggam ngwa kumad Faara.

¹¹ Nəghən chichireethlee hai tə ndaarha, "A tsaudə niyi tə yibrha fa, ndagha Chinəm, kala wadeerha nən a bəra hai a mbed na, kala sheneurha kəm nən a pərghən tə miighən fal Faara nən."

¹² Nanən kee kowunni ahur nəm nən a pər əndi ənanən tə miighən a Faara.

A kyang na fingya hu kii saara hai wa

¹³ Tsaunən kee, tama malang nggəm ngwang kumarha ndan sə. A meyedghən, numo tə ndaarha a dəf na fer kii saara nduwa 'yahu kwamana na a fəlanggən shadwa hai wa.

¹⁴ Səndisə tə ndaarha Chinəm Yeeso, mbə 'yasə mbuwa tə paarha fa wa. Amma ana niifa sə ndagha na 'yasə mbuwa chahal, a fadghən ni ndən mbuwa nən chahal.

¹⁵ A billa shadwa kəsər ka ənnarhami na həbrha, mbə tsawud nggəm ndan nana sə wa. A tsau

ənnarhami na həbrha səbənggən shadwa də mərna Kərəsti kamənggən wa.

¹⁶ Tsaunən kee a malang na 'ya na a həbrha tsauka ən shilee a Kərəsti wa.

¹⁷ Kəsər kutəryid Faara mbə labar həbrha ni tə saarha wa, amma yi nggayirha ni, tə tsau dədemnggirha tə wutsəfayirha hu Səsəna tə Pədənda.

¹⁸ A nanna a ənang taara Kərəsti kiya nən mbənanang Faara təkəm na fiya thləghən fa.

¹⁹ Nanən kee taama ndənggəm yid nəm əna 'ya nəm na bəng tsawud dədemnggirha bə tə fər kaali a ndan.

²⁰ A weleng na tar Faara də ka ənnarhami wa. Ənnarhami heu na nda chahal, amma mbə ngga wa a tsau ənnarhami na niifa həbrha kyang niifa hu kii saara hai wa.

²¹ A nggushi malangna kii thluwa nduwa sa aam inabi na nduwa əna 'yana pak na kyang shadwa hu kii saara hai.

²² Nanən kee kala fərkəkafekkid wa aten əngginiya kəsuwun ha pathlang wa tə Faara. Tə parka ni niifdi fərangwa aibe fadghən tə ndaarha nəghən ngga.

²³ Amma a nanda tə ngaala aten 'ya na nda həbrha, na Faara a ngwang kumarha kanda sə a həb ndan, kəsər ənawa ndan hu fərkəkafek wa. Kala 'ya mbuwa hu fərkəkafek dimiyirha ni.

15

Əno 'ya na a mbənanngən fiya mbə a sa wa

¹ Kəm natə tə shembe fa hu fərkəkafek tama thlar fingya nəm mbuwa tə shembe fa, a nggəm dəm alten nəm wa.

² Kowunni ahur nəm əna əngya nən na a mbənanngən tuladghən, təna nda wal kaali hu fərkəkafek.

³ Kəsər Kərəsti nggəm ngwa alten nggən wa, amma kəla nanən chichireethlee hai tə ndaarha, “Tur ‘yarrə dī əno nanda fa wuddə tenna ba.”

⁴ Kəsər kaar ənggini chireethleng nanda hai heu, ka a tsahang ngganda kəm ha ni, kəsər a tsawum tə shiteena hu kərəsta tə fər kaali fərang na Labar Faara kəm.

⁵ Faara na fər kərəsta tə kaali fərang tur hutən dā nən kun na a tsawun tə ndan kəla ənana Kərəsti Yeeso,

⁶ təna numad nun tə urarha tal tənun tərəng shilee Faara in na Chindi yi Chinəm Yeeso kərəsti.

⁷ Thlama ndan fa, kəla yandī thləna Yeeso kun fa ka a manang ngganda thləm Faara.

⁸ Kəsər niya ndang kun tə ndaarha tsau Kərəsti mafarha yi Yahudaya a meyed kəkafekkid Faara, ka a ləghədgha dəfmi dī fərang nən chichi yi nəm,

⁹ təkəm təna fīngya ni mbuwa Yahudaya tərəng shilee Faara in kəsər ka hadang nanda fa. Kəla nanən chichireethlee hai tə ndarha, “Tsaunən kee, niya fal sa ahur fīngya mbuwa Yahudaya, niya aah amshe yi fal thləm wa.”

¹⁰ Nggərgghən ndaarha, “Ənama wutsəfayirha kun mbuwa Yahudaya, tə nafi yighən.”

¹¹ Nggərgghən ndaarha, “Falama Chinəm, kun mbuwa Yahudaya heu, ngwa manangga fiya heu.”

¹² Ndagha kəm, ndagha Ishaya, “Niifa ahu tur ya Djeeshi a thlidsə, na a barha ba bagha əna kutəryirha a ten fīngya yini mbuwa Yahudaya, na

shiiten ndan a naarha a tenggən.”

¹³ Ngwa tsauka Faara yi shiteena, ləḍanggən kun heu tə wutsəfayirha tə tsawud dəḍemnggirha hu fərkəkafekkid nun təghən, tənə shiiten nun tsərha tə səsəmnda Səsəna tə Pedənda.

Tar Mbulus a fingya mbuwa Yahudaya

¹⁴ Shayina nggi tafadna səndi sə nanənya nuwun lələgda tə nggayirha təkəm sənda tə tsa-hang ndan ha.

¹⁵ Ko nanən chireethleng di kun də a pəpal kaan aten fingya əngya ka a nggəryi ḍalang nggən kun in, kəsər ka nggayiddi fəre na Faara,

¹⁶ tsawee nən tə tar Kərəsti Yeeso a fingya mbuwa Yahudaya. Fəree də tar firistayirha a pər labar Faara ni, tənə fingya mbuwa Yahudaya tsaurha sataka ən thlərha a Faara, tsawang na Səsəna tə Pedənda kanda chahal.

¹⁷ Tsaunən kee walḍi ən taala hu Yeeso Kərəsti hu tardī niya ənang nda Faara.

¹⁸ Mbi əna yamid thləmaarha ndiyi aten 'ya pak wa kəl 'ya ənana Kərəsti a fadna hu kyadang kwamana fingya mbuwa Yahudaya a fərkəkafek nda tə Faara hu labarna tə taara niya ənaarha,

¹⁹ tə səsəmnda ən sakhkya tə ənwultengya, heu kəm tə səsəmnda səsən Faara. Nanəm kee ka a Urshalima ba dəgha Ilirikum də, pər di Labara na Mbənggən yi Kərəsti.

²⁰ Kətsar nən naarha kukwase fa na a pər labar Faara ni a mbərha səngwa nanda Kərəsti sə, ama wani chik tənda a mbədi mbukh na niifa sahai.

²¹ A meyedghən kəla nanən chichireethlee hai, “Fingya pərang ngwa nanda labarghən kanda tənə

nda naghən, təkəm fīngya 'wa wa səkkən tənə nda sənang hai."

²² Əndə kəsəegha hai ya səl wani kyanun də.

Ngwad Mbulus fa a wii tala nən a Roma də

²³ Amma nanənya ngwalang di tarna hu chehweeyini ya, tsaunən huraya hangga tər minna na a na kun ni.

²⁴ Ngwadi fa a əne kee a sayiddi dənī Səpen də. Niyi a shiteena a na kun ni ana di a mbəradə na a thlar nggi nun hu winna a mbəda də, a kwasamaddi tək ni mbənda tsaurha fa tə kun yi sayi ngguchit.

²⁵ Nanənya, niyi hu kwaman dərha Urshalima də kəsər a di thlar nafiya Faara na chahal a mbədi.

²⁶ Kəsər kən hwan faarya na a Makidoniya tə Akaya tər hur ndan a fərang ngganda fa yamiya na ahur nafiya Faara na chahal a Urshalima.

²⁷ Na nda tə wutsəfayirha fa a ənaghən nda, tsawang də kanda fa kəla kumarha ni a fad ndan. Kəsər a tsaudə Fīngya mbuwa Yahudaya wal nda yi ndan səsən parka yi Yahudaya, fərang na Yahudaya kumarha kanda na a ndəgha nda tə kanda əngya yi parkaya.

²⁸ Nanən kee, akwasamaddi ngwalang ni tardī ya səndisə kowunni waldə yighən, niya weng tala kun a nadi a mbəra Səpen də.

²⁹ Səndisə a dədi thləmad nun də, niya barha ba lələgdə tə parkad Kərəsti fa.

³⁰ Niya hwan kun, shayina, hu Chinəm Yeeso Kərəsti təkəm tə nggəmda fər na Səsəna, deemasə tə hwan Faara kaan kəsər a nggi.

³¹ Hwaneema Faara sə tənɪ wal hərəkrha a haar nafiya mbuwa takkwa Faara na chahal a Yahudiya, kəsər thlaara niya fəra tsauka ən thlərha ni a fad ndan.

³² Nanən kee, a nggəm Faara fa niya səla thləmad nun də tə wutsəfayirha fa, yibi a thləmad nun.

³³ A tsauka dədemnggid Faara tə kun heu. Atsaukake.

16

Nda'an Mbulus

¹ Niya ndang nda kun kulo wan manəm Fibi ya ka nuneefa ni. Nəghən a əna taara hu kun hwan Faara na a Kangkiriya.

² Thlamadghən fa hu thləm Chinəm hu kwa-mana kamngga a thlə niifa nəm fa na chahal. Ana thlaara sə na midghən damansə, kəsər ndəghən tafadghən nən yakh dāng nda fiya sə, təkəm heu tə nggi.

³ Ndaman 'ya Pərisila fa tə Akwila, pashiya tarna ni hu Kərəsti Yeeso,

⁴ heng nda yibəd ndan də kəsər ka nggi. Mbə nggini katenna na a usa kanda wa, amma heu tə fa takkwaya mbuwa Yahudaya.

⁵ Ndaman 'ya fatakkwaya fa na yakh wunda hai a wuri kya ndan. Ndaman 'ya pashid na fa Ipenetus, ndəghən ni 'wagha thlə Kərəsti a chehweed Asiya.

⁶ Ndaman 'ya Mairamu fa, ndəghən ishgha kaan hu ənang taara kun.

⁷ Ndaman 'ya Anduronikus tə Djuniya hurfid na tə Yahudarha muwang nanda kan kyab hu

porsəna. Sən fiya kanda kaan ahur fathləngya Yeeso, kanda 'wagha fərkəkafek a Kərəsti ma nggi.

⁸ Ndaman 'ya Amfiliyatus fa, pashid na hu Chinəm.

⁹ Ndaman 'ya Urbanus fa pashid tar nan hu Kərəsti təkəm ka pashid na Sitakis.

¹⁰ Ndaman 'ya Apeles fa, sənna fiya ng-gayidghən hu Kərəsti. Ndaman 'ya fa wuraya Aristobulus fa.

¹¹ Ndaman 'ya wanmana fa kan ndan Yahudaya, Hiradiyon. Ndaman 'ya fa wuraya Narkisus fa na hu Chinəm.

¹² Ndaman 'ya Tarafina fa tə Tirayifusa, Nishyini ya na nda a əna taara kaan hu Chinəm, tə Farsis, tahad nuneefa kəm ənagha taara kaan hu Chinəm.

¹³ Ndaman 'ya Rufus fa na wuwura hu Chinəm, tə man, tsauka iiya kəm.

¹⁴ Ndaman 'ya Asinkiritus fa, tə Fileggon, tə Hermes, tə Paturobas, tə Hermas, tə fingya shayinəm heu na a wumteena tə kanda.

¹⁵ Ndaman 'ya Filologgus fa, tə Djuliya, tə Niriyus, tə wanman na nuwun, tə Olimfas, tə kəm fa fərkəkafekkyə heu na a wumteena tə kanda.

¹⁶ Ndaman 'ya ndan fa tə fəbrha yi na chahal. Fatakkwaya Kərəsti heu kanda a ndang 'ya kun fa.

Mii ngwala labar Mbulus

¹⁷ Niya hwan kun shayina, kwarama tə nafiya na barha ba tə tsakh teena hai ahur nun, na kyang kun hu kii saara hai, mbuwa məməl tə tsahaddi wal nun. Nama inggun ma kanda.

¹⁸ Kəsər tur nafini ya mba nda a ənang taara Chinəm Kərəsti wa, amma kəl 'ya na mid ndan kee. Na nda naarha huk fiya tə mii mbənda.

¹⁹ Kowunni səkdə labar fər mamnggid nun a Chinəm. Nanən kee niyi lələgdə tə wutsəfayirha kəsər ka kun. Amma na minnasə a tsawun tə ndəndəlyirha aten 'ya na ngga, a kyang dūn tennun hu tar mbəfeerha hai wa.

²⁰ Faara na tə tsawud dədəmnggirha fa nən a ishang Sheetan hai a tsauka a kamu saryi nun. Ngwa tsauka nggayid Chinəm Yeeso tə kun ha.

²¹ Timoti pashid tarna, a ndang 'ya kun fa, Nda Lusiyus, tə DJason, tə Sosifata hurfayina Yahudaya kəm a ndang 'ya kun fa.

²² Nggi, Tertiyus, tə chirelthgha dəleewar diya a ndang 'ya kun fa hu Chinəm.

²³ Turina Nggayus nan wumnda hai a minda keeghən, a ndang 'ya kun fa. Irastus, tə kəs wudəbəl tala ha, tə wan manəm Kwartus kanda a ndang 'ya kun fa.

²⁴ Ngwa tsauka dədəmnggid Chinəm Yeeso Kərəsti tə kun ha heu. Atsaukake.

Mii ngwala hwanda Faara yi Mbulus

²⁵ Nanənya mamnggirha yi Faara ni, ndəghən tsəkka na a fərang kaali nən kun hu fərkəkafek, aten Labara na Mbənggən thlək ni aten Yeeso Kərəsti, tə kəm kyatta kəkafekkid əndi na bəbee ka kətəm.

²⁶ Amma nanənya pər ndan, kəla chirelth na annabiya sək fiya ndən heu, kəla ndana Faara yi pakwandə, tənə fingya mbuwa Yahudaya səkkən fərkəkafek nda fərang mamnggirha nda.

²⁷ Ngwa tsauka fər mamnggirha yi Faara na
tə thladwayirha fa pakwandə, hu Yeeso Kərəsti.
Atsaukake.

Hona Bible

The New Testament in the Hwana language of Nigeria: Hona Bible

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language
Developers and Bible Translators Association

Language: Hona (Hwana)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in
any format and to make reasonable revisions and adaptations of this
translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in
a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily
endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions
under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word
involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation
22:18-19.

2025-07-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 18 Jul 2025

d942b897-c376-5386-bfaf-e0ce21c59136